

Sadržaj

PREGOVOR	6
UVOD	7
POZITIVNO RAZMIŠLJANJE	10
SAVLADATI NEUSPEH	24
VIZIJA	39
CILJEVI	51
RASPORED VREMENA	66
SAVLADAVANJE STRESA	80
MEĐULJUDSKI ODNOSI	91
VEŠTINE KOMUNIKACIJE	105
MOTIVACIJA	123
LIDERSTVO	138
EPILOG	150

Predgovor

Prilikom svog prvog susreta sa Džimom i Nensi Dornan odmah sam osetio da su oni pobednici. Oni su sjajni ljudi velikog srca i izuzetne osobe. Ono šta je još značajnije je da imaju jasnu viziju svog života. Veliki deo svoje vizije sasvim posvećuju pružanju pomoći drugim ljudima.

Kad smo se Džim i ja upoznali, ubrzo sam shvatio da smo u životu obojica otkrili nekoliko zajedničkih istina, istina koje upoznate kao lider. Džimovo shvatanje uspeha, ličnog rasta i liderstva potpuno je jedinstveno; ono mu je pomoglo da izgradi jednu od najvećih poslovnih organizacija na svetu.

Ključ uspeha supružnika Dornan je lični razvoj – oni su prvo razvili sebe, a nakon toga i ljude oko sebe. Oni se nadaju da će se taj proces nastaviti knjigom *Strategije uspeha* koja je izvrstan plan za vaš lični rast, plan koji njihova tridesetogodišnja iskustva i spoznaje menja u lagano štivo. Pomoću njega naučićete kako da postanete pozitivno misleća osoba koja se delotvorno suprotstavlja stresu i neuspehu. Razvićete svoju životnu viziju, postaviti ciljeve i bolje koristiti svoje vreme. Ujedno ćete usavršiti svoje liderske veštine. Kada sve to uspešno dovršite bićete spremni za ogroman napredak u karijeri!

Želite li uspeti? Okrenite list i nastavite čitati. Ako ideje iz sledećih deset poglavlja prelijete u praksu, vaš uspeh je gotovo neizbežan. A kad taj proces krene, potražite druge ljude i pomozite njima da učine to isto.

John C. Maxwell

Uvod

Još se i danas sećam kako je bilo kad sam prvi put sreo svet ličnog razvoja. Kao mladi inženjer u kalifornijskoj fabrici aviona McDonnell Douglas u Long Beachu dobio sam knjigu *The Magic of Thinking Big* (*Moć razmišljanja na veliko*) Davida Schwartza. Pošto sam ne tako davno uspešno diplomirao iz aeronautičkog i astronautskog inženjeringa na univerzitetu Purdue, verovao sam, da sam dobro osposobljen za karijeru u inženjeringu. Ali, već posle nekoliko meseci rada osetio sam da mi nešto nedostaje. Shvatio sam da mi pravi uspeh izmiče iako je moje tehničko znanje bilo dovoljno da mi tokom sledećih četrdeset godina osigura sasvim pristojno zaposlenje. Većina inženjera u preduzeću imala je razrađenu nekakvu strategiju u vezi svoje karijere, ali niko nije imao ništa što bi bar izdaleka podsećalo na pouzdanu strategiju uspeha.

Sećam se tadašnje spoznaje da nimalo ne nadzirem svoju budućnost. Visokoškolsko obrazovanje, tehnička, pa čak vrhunska osposobljenost i dugi radni sati onih ljudi koji su nekada imali vrlo jasne nade i snove, prečesto su na kraju bili nagrađeni bezizlaznim položajem u 'slepoj ulici', frustracijama, prevremenim otkazom i opštim osećajem nesigurnosti ili nezadovoljstva. Očigledno, nešto je nedostajalo. Nešto što bi moglo povećati mogućnosti pojedinca za krajnji uspeh, ili bar omogućiti miran život bez stresa.

Iako je *Moć razmišljanja na veliko* sasvim jednostavna knjiga i sigurno se ne može uporediti sa *Teorijom vazdušnog rastezanja kvantne fizike*, ona ima vrlo duboko značenje. Uvela me je u sasvim novi način razmišljanja koji se temelji na spoznaji da su stav i razmišljanje pojedinca jednako važni kao njegovo znanje ili čak važniji.

No, to je bilo pre više od dvadeset i pet godina kada smo raspolagali sa samo nekoliko sličnih knjiga. *Razmišljaj i obogati se* Napoleona Hila ili *Moć pozitivnog mišljenja*, dva su od tih klasičnih dela, kao i *Kako steći prijatelje i naklonost ljudi*, Dejla Karnegija.

Nije mi jasno zašto, no moj inženjerski um je odmah shvatio logiku tih principa. To znanje me je zauvek promenilo. Iako se nije radilo o znanju koje je u uobičajenom značenju reči tehničko ili čak naučno, ti jednostavni principi o postavljanju ciljeva, nadzoru misli i stava, su bili pravi ključ do uspešnog života čak i na tehničkom području.

Danas se lični razvoj pretvorio u ogromnu industriju, u kojoj rade veliki pisci i istraživači poput Dennisa Waitleya, Ziga Ziglara, Stephena Coveya, Johna Maxwella i drugih; ima ih toliko da ih ne mogu sve nabrojati. Četvrt veka sam studirao te pisce, sa nekima sam čak sklopio i prijateljstvo. O sličnim temama pročitao sam stotine knjiga, ali, što je još važnije – nastojao sam da ih primenim. Učio sam kako da budem uspešan otac, suprug, učenik ili lider, morao sam da rastem i razvijam sebe kao ličnost, šta mi je pomoglo da napredujem na viši nivo života.

Moja strast prema poštovanju tih principa bila je posledica opsežnog studiranja. Usledila je velika aktivnost, nakon koje su došli brojni neuspesi i razočaranja, a onda istrajnost pa tako i uspeh. Brojne pouke sam naučio odgajajući troje dece; tokom dvadesetdevetogodišnjeg braka sa Nensi; sa rastućim izazovima rođenja i življenja našeg sina Erika koji je zbog oštećene kičme imao trideset operacija, a čiji jedinstveni pogled na svet iz motornih invalidskih kolica sada blagosilja moj život; kao i prilikom izgradnje posla iz ostalih grupa u preduzeće koje danas ima svoje filijale u osamnaest država. Ako je takva božja volja, u budućnosti očekujem još više učenja.

Moj posao mi pruža jedinstvenu mogućnost putovanja širom sveta, prilikom kojih susrećem doslovno hiljade ljudi koji iskreno tragaju za strategijom uspeha. Ponekad su to profesionalci poput lekara ili advokata, a ponekad sveštenici, zaposleni, preduzetnici, rukovodioci ili studenti. Svi oni hoće da saznaju šta moraju da urade kako bi živeli uspešnim životom ili kako da postanu uspešni i uticajni lideri.

Moj posao me često odvodi u udaljene i neobične krajeve sveta. Redovno saradujem sa ljudima u Mađarskoj, Poljskoj, Sloveniji i drugim zemljama istočne Evrope. Prilično veliki posao imam u Turskoj, Grčkoj, Indoneziji, na Filipinima, u Južnoj Americi, pa čak i u Kini. Brojne među ovim kulturama tek se upoznaju sa principima uspeha i u njihovom shvatanju prilično zaostaju.

Na tim putovanjima često me mole da im otkrijem suštinu principa koje sam uspeo da otkrijem i prema kojima živim. Ova knjiga prikazuje neka od značajnih područja i pokušava dati osnove onima koji žele istinski uspeh na kojem će moći da vrše nadgradnju. Nadam se da će vam ove jednostavne istine pomoći da izgradite svoju vlastitu strategiju uspeha.

Prvo poglavlje

Uspešna osoba razvija...

POZITIVNO RAZMIŠLJANJE

*Usmerenost je prvi kvalitet koji označava uspešnog čoveka.
Pozitivno usmeren čovek koji pozitivno razmišlja, koji voli
izazove i teške situacije, već je postigao
pola svog uspeha.*
Lowell Peacock

*Ima jedna razlika među ljudima, a ta mala razlika predstavlja
puno. Ta mala razlika je u usmerenju. A velika razlika
je u tome da li je to usmerenje pozitivno ili negativno.*
Clement Stone

VAŠE USMERENJE ODREĐUJE VAŠ DOMET

Život uspešnih i neuspešnih ljudi razlikuje se na sledeći način: uspešni ljudi vode i nadziru misli njihovih najboljih trenutaka, najvećeg optimizma i najpobedonosnijih iskustava, dok neuspešni ljudi dopuštaju da ih vode i nadziru njihovi prošli neuspesi i nedoumice. To znači da vas od uspeha deli samo vaše usmerenje!

Od uspeha vas deli samo vaše usmerenje!

Neki ljudi će vam reći da su ih takvima stvorili drugi, ili, da je njihovo mesto određeno životnim okolnostima. Oni će čak izjaviti da ne mogu a da se tako ne osećaju. Ali, nas ne stvara naše okruženje. Na kraju krajeva mi sami smo jedini odgovorni za način kakvim gledamo

na svet. Viktor Frankl, koji je preživeo strahote nemačkog koncentracionog logora, kaže: „U svakom određenom skupu okolnosti poslednja od čovekovih sloboda je izbor vlastitog usmerenja.“

Maltbie D. Babcock kaže: „Jedna od najvećih opštih zabluda i jedan od najskupljih načina razmišljanja jeste uverenje da je uspeh posledica genijalnosti pojedinca, ili čak čarolije, ili nečeg trećeg, nečeg šta ne možemo imati.“ U stvari, uspeh određuje nešto što je u opsegu vaše kontrole. Naime, uspeh je posledica vašeg usmerenja. Koliko visoko ćete poleteti više zavisi od vašeg razmišljanju nego od bilo koje druge činjenice. Naše usmerenje određuje većinu onoga šta nam se događa.

1. *Naše usmerenje prema životu određuje usmerenje života prema nama.*
2. *Naše usmerenje prema drugim ljudima određuje njihovo usmerenje prema nama.*
3. *Naše usmerenje na početku posla jače od svega određuje ostvarivanje rezultata.*
4. *Što više napredujete u dobroj organizaciji to ćete imati bolje usmerenje.*

Nije ni čudo da je rečeno da usmerenjima koje stvorimo sami, stvaramo vlastitu okolinu – osećajnu, telesnu i duhovnu.

Nisam još video loše usmerenog čoveka koji bi bio trajno uspešan!

Iako pozitivno usmerenje ne garantuje uspeh, ono svakako poboljšava vašu svakodnevicu. Ako ste negativno nastrojeni, ne možete uspeti. Nisam još video loše usmerenog čoveka koji bi bio trajno uspešan.

NEGATIVNI UTICAJI NEGATIVNOG USMERENJA

Zahvaljujući preovlađujućim mislima koje zapošljavaju vaš razum, vi ste ono što jeste i tamo ste gde jeste. Čuo sam priču o čoveku koji je progutao celo jaje. Posle toga, plašio se pomeranja da se jaje ne bi razbilo, ali, plašio se i ostati miran da se ne bi izleglo pile. Taj čovek

podseća na negativnu osobu, zarobljenu u vlastitim mislima i okolnostima koje su posledica tih misli.

Šest mogućih posledica trajnog negativnog razmišljanja:

1. Negativno razmišljanje u kritično doba zamuti odluke

Ako čovek uvek traži i pronalazi negativnosti u životu, on će steći teško savladivu naviku: svaku situaciju će videti kao niz prepreka. Zbog toga negativna osoba ne može prepoznati povoljnu priliku, pa i kad se pojavi, ona je gotovo nikada neće iskoristiti.

U čemu se razlikuju prepreka i prilika? Samo u našem usmerenju. Abraham Lincoln, koji po mnogima predstavlja najvećeg predsednika SAD, rekao je: „Uspeh je da prelazimo iz jednog poraza u drugi, a da pri tom ne gubimo svoje oduševljenje.“

Umesto da tražimo negativnosti, nemojte ih prihvatiti dok ne istražite njihove pozitivne strane. Time ćete negovati naviku pozitivnog razmišljanja što će vam u teškim vremenima olakšati donošenje odluka.

2. Negativno razmišljanje je zarazno

Sigurno ste već čuli da *svaka ptica svome jatu leti*. To je sasvim istinito što se tiče životinja, a još više ljudi. Ptice iz istog jata već su slične, dok će se ljudi promeniti i nakon nekog vremena početi nalikovati.

Verovatno ste već primetili da supružnici koji žive zajedno već dugu niz godina, slično deluju, pa čak počinju međusobno da liče. Isto vredi za stare prijatelje. A još više vredi za područje usmerenja. Ako provodite puno vremena sa ljudima koji razmišljaju negativno, prihvatćete njihovo usmerenje. Druženje sa negativnim ljudima je kao druženje sa uranom. Krakotrajno zračenje čovek može da preživi, a prestano zračenje, ne.

3. Negativno razmišljanje iskrivljava gledište

Verovatno poznajete ljude koji u svemu preteruju. Ako im prokišnja krov oni se ponašaju kao da se približava orkan. Jedino što vide u životu jesu propast i tuga. Takvim ljudima životni moto je Marfijev zakon: *Ništa nije tako jednostavno kao šta izgleda; sve traje duže nego što*

ste očekivali; ako nešto može krenuti na gore, krenuće, i to u najgorem mogućem trenutku.

Protivim se takvom razmišljanju, jer život posmatram u skladu sa zakonom koji je smislio moj prijatelj John Maxwell. Maxwellov zakon glasi: *Ništa nije tako loše kao što izgleda; vaša nagrada je veća nego što ste očekivali; ako nešto može ići kao po loju, krenuće, i to u najboljem mogućem trenutku po vas.*

Najštetnija posledica takvog razmišljanja u stilu Murphyjevih zakona je da takvo razmišljanje iskrivi svaku situaciju. Uspesni ljudi svoje odluke uvek utemeljuju prema preciznom prosuđivanju koje im pomaže da uvide prilike i usvoje odgovarajuće mere. Za bilo kakav uspeh, izobličen i negativan stav je velika prepreka.

Maxwellov zakon:

Ništa nije tako loše kao što izgleda; vaša nagrada je veća nego što ste očekivali; ako nešto može ići kao po loju, krenuće, i to u najboljem mogućem trenutku po vas!

4. Negativno mišljenje smanjuje nadu

Kada nema nikakve nade za budućnost, nema nikakve moći u sadašnjosti. Negativno razmišljanje dugoročno uništava veru i nagrizu nadu. Polako ali neprestano, demoralise nas i uništava naš polet.

5. Negativno razmišljanje slabi naše sposobnosti

Ljudi se ne mogu uvek ponašati na način koji se ne podudara sa njihovim shvatanjem samih sebe. Negativno nastrojani ljudi uvek razmišljaju o najgoroj mogućoj situaciji, ne samo u svetu oko njih, nego i o samim sebi. Zbog toga oni očekuju puno, a dobijaju malo. Verovatno ste prilikom predstavljanja novih ideja već čuli slične odgovore:

„To nikad neće delovati.“

„Još nikada nismo radili na takav način.“

„Nama je sasvim dobro i bez toga.“

„To sebi ne možemo da priuštimo.“

„Još nismo spremni na to.“

„Mi tu ne snosimo nikakvu odgovornost.“

Negativno razmišljanje na radnom mestu postavlja nova ograničenja uspeha. Kralj Salomon za kojega često kažu da je bio najmudriji vladar na svetu, u Bibliji kaže: „Čovek je takav kako misli u svom srcu.“ Drugim rečima: ljudi postaju ono u šta veruju. Ne možemo postići ono što nismo naumili da uradimo. Nikada nećemo ciljati na ono za šta smo uvereni da ne možemo postići. Kada čovek koji razmišlja negativno, od sebe očekuje samo malo, on će upropastiti svaku mogućnost za uspeh. Zbog toga, on će sam sebi postati najgori neprijatelj.

6. Negativno razmišljanje nas sprečava u uživanju života

Ljudi koji razmišljaju negativno celo svoje životno putovanje provode sagnuti preko ograde, pateći od morske bolesti. Bez obzira na okolnosti uvek će naći nešto što će ih razočarati. Mnogi su usvojili Chisolmov zakon: „Kad izgleda da stvari idu na bolje, mora da ste nešto propustili.“

Negativno nastrojeni ljudi ne vide čašu napola punu, nego napola praznu. Oni u životu očekuju – a zato i dožive sve najgore. Podsećaju me na mladog planinara koji je pod vođstvom iskusnog vodiča planinario visoko u planinama. Jednog ledenog snežnog jutra iznenada ga probudi strahovita buka. Pomislio je da je kraj sveta i zaurlao od straha. Vodič mu je mirno objasnio: „To što čuješ je lomljava leda kad ga zagreje sunce. To nije kraj sveta nego zora novoga dana.“

Želimo li da svoj život iskoristimo i ostvarimo svoj potencijal, životne okolnosti moramo gledati u svetlu pozitivnog – kao zoru novoga dana.

MOĆ POZITIVNOG MIŠLJENJA

Alfred A. Montapert rekao je: „Jedina okolina u kojoj ćete ikada živeti, je okolina koju oblikujete iz svojih misli, svojih uverenja, svojih ideala, svoje filozofije..“ Ako razmišljate pozitivno, i vaša okolina će postati takva. Kakva neverovatna ideja! Pozitivno mišljenje ima čudesnu moć koja je čak jača od okolnosti.

Robert J. Hastings kaže: „Mesto i okolnosti nikada ne osiguravaju sreću. Sami u sebi morate odlučiti da ćete biti srećni. Ako tako odlučite, sreća će stići puno lakše.“

Možda verujete da je nekim ljudima urođeno pozitivno, a drugim negativno mišljenje i da nam je suđena jedna ili druga vrsta razmišljanja, iako je istina da nam je urođena sklonost jednoj ili drugoj strani, ipak to možemo nadmašiti. Treba da počnete sa gledišta da svako, bez obzira na okolnosti, obrazovanje ili pamet, može naučiti da pozitivno razmišlja.

Poruka je da svako, bez obzira na okolnosti, obrazovanje ili pamet, može naučiti da pozitivno razmišlja!

Dozvolite mi da vam predstavim deset principa koji vam mogu pomoći da negujete i poboljšate sposobnost pozitivnog mišljenja:

1. Delujte, hodajte, govorite i razmišljajte kao da ste već takvi kakvi želite biti

Većina ljudi čeka da se prvo osećaju pozitivno, pa će posle toga da pozitivno deluju. To je sasvim pogrešno, naprotiv, to je prepreka. Usmerenje će zaista uslediti delovanje. Kad preduzimamo pozitivne korake, oni će nas odvesti do pozitivnih misli, a one vode u pozitivno usmerenje. Najbolji put kojim ćete pobediti negativno stanje uma je pomak prema pozitivnom.

2. U razumu negujte uspešne, pozitivne misli

Severnoamerički bogataš Andrew Carnegie jednom prilikom je rekao: „Čovek koji usvoji sposobnost potpunog nadzora nad svojim razumom, može dobiti sve što mu s pravom pripada.“ Kako počnemo razmišljati u pozitivnom smislu i kako se smatramo uspešnim, tako ćemo početi da doživljavamo uspeh.

***Svoje misli posvećujte pozitivnim i uspešnim stvarima.
Nemojte negovati korov!***

Želite li ubirati plodove uspešnog života, razmišljajte o sebi kao o poljoprivredniku. Nije dovoljno samo posejati nekoliko pozitivnih semenki i otići – dok rastu, mi ih moramo redovno zalivati, negovati i hraniti. Ako ne budemo pazili, narašće korov negativnog mišljenja,

potrošiće sve hranjive materije iz zemlje i ugušiće zasejane biljke koje će se osušiti.

Ne dozvolite da se to dogodi sa vašim zasadam! Nemojte gajiti korov. Kao šta kažu Filipljani u Bibliji: „Uostalom, braćo, sve što je čestito, što je dično, što je pravedno, što je ljubazno, što je na dobrom glasu i sve što je kreposno i hvale vredno, to neka bude sadržaj vaših misli.“ Neprestano posvećujte pažnju pozitivnim stvarima.

3. Zračite usmerenjem blagostanja, poverenja i smisla

Pozitivno razmišljanje i delovanje u vama će probuditi osećaj blagostanja. Vaše samopouzdanje će ojačati, a vi ćete biti svesniji smisla života. Pošto svi vole da se druže sa pozitivnim ljudima, više ćete privlačiti druge ljude. Zračenje pozitivnog izgleda omogućiće vam da razvijete pozitivne odnose. Primenite ove veze i pomozite ljudima oko vas da i oni postanu pozitivniji.

4. Svaku osobu koju sretnete tretirajte kao najvažniju osobu na svetu

Živimo u svetu koji se brzo kreće. Većinom žurimo s jednog kraja na drugi kraj, usredsređeni na ono što treba da se dogodi. Zato često zaboravljamo da posvetimo svoje vreme ljudima sa kojima se susrećemo tokom dana. Ako tim ljudima posvetite malo svog vremena i posvetite im svoju pozitivnu pažnju, ulepšaćete im dan. Pozitivan i obazriv čin pažnje podići će im vrednost. Zauzvrat, oni će povećati vrednost vama.

5. Neka se svako koga sretnete oseća jedinstveno, važno i cenjeno

Svi ljudi žele da se osećaju važnim. To je srž onoga šta nas čini ljudima. Radi toga svaki put kada ljudima udovoljite tu želju, oni počinju da pozitivno razmišljaju o sebi i o vama. Na taj način stvarate situaciju pobednik – pobednik. Ralph Waldo Emerson, američki filozof i pesnik iz 19. veka kaže: „Jedna od najčarobnijih nagrada života je da čovek ne može pomoći nekom drugom a da pri tom nije pomogao i sebi.“

Sledeća prednost vaše sposobnosti da druge ljude učinite važnima, je to što će na sličan način reagovati i sami. Često je odnos drugih pre-

ma nama odraz našeg odnosa prema drugima. Nešto slično sam čuo u priči o dva čoveka koja su se približavala nepoznatom gradu. Prvi je stigao u predgrađe, stao na benzinsku pumpu i upitao radnika: „Kakvi su ljudi u ovom gradu?“ Pre nego šta je radnik odgovorio, upitao je: „A kakvi su bili tamo gde ste živeli do sada?“ Čovek mrko odgovori: „Bili su grozni i mrzili su sve.“ Radnik se malo zamislio i odgovorio: „Ovdašnji ljudi su baš takvi.“ Malo kasnije, na pumpu dolazi drugi putnik i pita: „Kakvi su ljudi u ovom gradu?“ Opet je radnik upitao: „Kakvi su bili tamo gde ste živeli do sada?“ Čoveku se lice ozari pri sećanju i on odgovori: „Oh, bili su sjajni. Bili su zaista prijateljski raspoloženi.“ Tada radnik bez oklevanja odgovori: „Otkrićete da su ovdašnji ljudi baš takvi.“ Znao je da ćete dobiti upravo takvo usmerenje kakvo donesete sa sobom.

6. U svakome tražite najbolje

Verujem da u našem najtamnijem delu ima nešto dobro, a u našem najboljem delu nešto loše. Pošto vidite ono šta tražite, važno je da tražite najbolje.

Blagosloven sam predivnom porodicom, prijateljima i drugovima. Delimično, to je za mene dar božji, a delimično, to je posledica mojih pozitivnih očekivanja do svih ljudi koji me okružuju. Navikao sam da mentalno napišem broj 10 iznad glave svakog sa kim se susretmem. Drugim rečima, kad bi ljude ocenjivali ocenama od 1 do 10 (10 je najbolja ocena), od svakoga treba očekivati da će delovati kao „desetka“ i u to treba čvrsto verovati. Vrlo reko se dogodi da se ljudi ne izdignu na nivo naših očekivanja. Ako u drugima tražimo najbolje, to će im pomoći da se bolje osećaju u sopstvenoj koži. Naše ponašanje će im pomoći da rastu i da nastoje postati najbolji mogući. To stvara pozitivno okruženje.

7. Ako vaše zdravlje nije odlično, o njemu ćutite

Malo šta u životu u ljudima brže pobuđuje negativne osećaje od osobe koja neprestano govori o svojim zdravstvenim tegobama. Prvi, možda i drugi put, ljudi će joj iskazati saosećanje, a kasnije će to govorikanje početi da im dosađuje i negativno utiče na njih. Postupno,